

-5-
249

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.006/01-451

14/03/2001

KONU : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) 16.02.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-90083 sayılı yazınız.
b) 16.02.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-90086 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Mustafa GEÇER'in 7/3512-8874 esas sayılı, Samsun Milletvekili Vedat ÇINAROĞLU'nun 7/3513-8879 esas sayılı, Balıkesir Milletvekili İlyas YILMAZYILDIZ'ın 7/3450-8760 esas sayılı soru önergelerine ilişkin cevaplar ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Yüksel YALOVA
Devlet Bakanı ✓

EKLER :

Ek-1 : (5 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Hatay Milletvekili Sayın Mustafa Geçer'in Türkiye Millet Meclisi'ne hitaplı soru önergesi;

SORU 1. TEKEL'in elinde her cinsten dünya standartlarında milyonlarca ton tütün rezervi olmasına rağmen, ilaçlanıp işlenerek plakalar halinde tekrar Türkiye'ye maliyetinin 4,5 katına satıldığı doğrumudur, doğru ise kimler hangi gerekçe ve şartlarla bu işi yapmaktadır?

CEVAP 1. Recon tütün :

İngilizce' adı reconstituted tobacco olan, Türkçe olarak yeniden yapma tütün adıyla adlandırılabilir olan tütün, günümüz sigara sanayiinin önemli girdilerinden biridir. Çeşitli türlerdeki tütünlerin yaprak ve damarlarının eritilmesi ve kağıt sanayiinde kullanılan yöntemlere benzeyen işlemlerden geçirilerek yeniden kağıt plakalar haline getirilmesi suretiyle elde edilen tütün sigara harmanlarında % 10-15 arasında değişen oranda kullanılmaktadır.

Bu ürün, tütün içerisinde ki katran ve nikotin seviyelerini düşürmekte, sigaranın yanma derecesini kontrol etmekte büyük önem taşımaktadır. Dünyanın ABD' den Çin'e kadar uzanan bütün ülkelerinde sigara üreticileri sigaralarında recon tütün kullanmaktadır. TEKEL' in bu ürüne olan ihtiyacı 10 bin tonun üzerine çıkmış olup, bu girdinin üretilmesi için memleketimizde bir recon tütün tesisi kurulması 1992C030010 proje no ile Yatırım Programlarımıza alınmış bulunmaktadır.

Bu tür tütün kullanmaksızın hafif içimli (light) sigaraların üretilmesi mümkün değildir. AB normları sigaralarda katran düzeyinin 2000 yılı sonuna kadar 15 mg' ın altına ve 2006 yılı sonuna kadar ise 12 mg/ ın altına indirilmesini gerektirmektedir. Bu normlara uygun sigara üretimi için, sigara harmanlarında yeniden yapma ve patlamış tütün kullanılması, sigara kağıdı perforasyonu ve filtre etkinliğinin artırılması şarttır.

Diğer taraftan, sigara harmanları uzun yılların deneyimi sonucu oluşturulmakta ve bu harmanlarda yer alan tütünler tür ve menşei itibariyle çok ince ayrıntılarla tertip ve temin edilmektedir.

Geçtiğimiz günlerde sayıları giderek artan muhbirlerden birinin mektubuna dayanarak, işin aslını tahkik etme gereğini dahi duymadan yazınıza aldığınız şekilde, stoklardan rasgele alınacak tütünlerle sigara üretmek mümkün değildir. Muhbirin ne ölçüde karalama kastı ile hareket ettiği ve sektör konusunda ne denli bilgisiz olduğu TEKEL' in elinde olduğunu iddia ettiği " 500 milyon ton" tütün rezervi rakamından da bellidir. Dünya tütün stoklarının sadece 7 milyon tondan ibaret olduğu dikkate alınırsa, verilen rakamın bunun 70 katı Türkiye tütün stokunun ise 1000 katı olduğu görülecektir.

SORU 2. TEKEL'in özelleştirilme arifesinde hızlı bir şekilde birçok depo ve yeni inşaat yapımı için ihaleler başlattığı iddiaları doğrumudur?

CEVAP 2. İnşaat ve depo ihaleleri :

Yazıda iddia edilenin aksine Kuruluşumuzda 2000 ve 2001 yılında 1 yıl ve daha az süreli; hemen hiçbir ihale ve inşaat yapılmamış, anılan yıllar programlarında yer aldığı halde, yeni depo yaptırılması yerine yeni depo kiralınması yoluna gidilmiştir. TEKEL'in her türlü yatırım harcaması ilgili Bakanlık ve DPT ile Başbakanlığın izni ile yürütülmekte ve tasarrufa azami özen gösterilmektedir.

7/3512

954

-2-

SORU 3. TEKEL'in Mersin- Adana arasındaki taşımacılığını yapan nakliye firmasının piyasa fiyatlarının birkaç katına taşıdığı doğrumudur, bu taşıma işi hangi firmaya hangi şartlarla verilmiştir?

CEVAP 3. Taşımacılık :

Sigara Sanayii İşletmeleri Müessesesi adına yurt dışına deniz yolu ile reconstitue tütün yapılmak amacıyla gitmesi gereken 3.000 ton yaprak tütün Yaprak Tütün İşletmeleri ve Ticareti Müessese Müdürlüğünce Adana'daki depolardan kamyonlara yükletilerek Mersin Limanına, limanda kamyonlardan boşaltılarak konteynerlere yükleme nakliyat firmasına ait tüm liman masrafları idaremize ait rayiç bedel olarak Mersin Ticaret ve Sanayi Odasından 13.000.000,- TL/TON fiyat alınmış, ayrıca bu işle iştigal eden 5 firmadan yazılı teklif alınmış ve en düşük teklif olan KDV hariç 12.250.000,-TL/ TON üzerinden yetki verilmiş ve yapılan ihale sonucunda en düşük fiyat olarak elde edilen 11.250.000,-TL den ihale onaylanmıştır. Konu olağan teftiş programı dahilinde bir Başmüfettişimiz tarafından incelenmekte ve soruşturulmaktadır.

SORU 4 . TEKEL'in Adana'da yıllardan beri kullanmakta olduğu depo kirası yıllık 10 milyar iken, depolama şartlarına uymadığı gerekçesi ile boşaltıldığı, boşaltıldıktan 6 ay sonra depoda hiçbir değişiklik yapılmamasına rağmen 24 katına tekrar kiralandığı doğrumudur?

CEVAP 4. Adana'da depo kiralınması :

Adana'da mülkiyeti özel bir kuruluşa ait 37.000 m2'lik depo 1993 yılından itibaren TEKEL tarafından kiralınmıştır. 1994-1996 yıllarında tütün üretimine kota uygulanması ve hızlanan ihracat sonucu stok miktarının 1997-1998 yıllarında 300 bin tonun altına inmesi üzerine söz konusu depo Yaprak Tütün İşletmeleri Ve Ticareti Müessesesi Müdürlüğü Yönetim Komitesi'nin 25.06.1998 tarih ve 214 sayılı kararına istinaden tahliye edilmiştir.

Tütün üretimindeki artış ve ihracatta meydana gelen azalış nedeniyle 1999-2000 yılında tütün stoklarının yeniden artmaya başlaması üzerine TEKEL Yönetim Kurulu'nun prensip kararı doğrultusunda Türkiye genelinde ilan ve ihaleye çıkmıştır. Bu ihaleler meyanında elde edilen en düşük bedel olan yıllık 6.000.000,-TL/m2'den çeşitli il ve ilçelerde depo kiralandığı gibi Adanada da üç depo kiralınması yapılmış, şikayet konusu depo, başka depo bulunamadığı için gerekli bakım ve onarım yapılması şartı ile aynı ilde kiralanan iki depo fiyatıyla gerekli bakım onarım yapılmasını takiben 28.03.2000 tarihinde yeniden kiralınmıştır. Konu taşıma işi ile birlikte aynı Başmüfettiş tarafından incelenmektedir. İnceleme sonucuna göre gerekli yasal ve idari işlemlere başvurulacağı tabiidir.

Arz ederim.